

ZAKON

O BUDŽETSKOM SISTEMU

I. OSNOVNE ODREDBE

Sadržaj i delokrug zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se planiranje, priprema i donošenje budžeta Republike Srbije (u daljem tekstu: Republika), kao i budžeta teritorijalnih autonomija i lokalnih samouprava (u daljem tekstu: lokalne vlasti).

Ovim zakonom se, kroz osnivanje trezora Republike, odnosno lokalne vlasti, uređuje i izvršenje budžeta, zaduživanje, izdavanje garancija, upravljanje dugom, budžetsko računovodstvo i izveštavanje.

Ovim zakonom uređuje se i kontrola i revizija budžeta Republike i budžeta lokalne vlasti, kao i kontrola i revizija javnih ustanova i drugih indirektnih korisnika budžetskih sredstava, javnih preduzeća i pravnih lica osnovanih od strane javnih preduzeća, odnosno pravnih lica nad kojima Republika, odnosno lokalna vlast, imaju direktnu ili indirektnu kontrolu nad više od 50% kapitala ili više od 50% glasova u upravnom odboru.

Ovim zakonom uređuje se i priprema i donošenje finansijskih planova, zaduživanje, računovodstvo, izveštavanje, kontrola i revizija finansijskih planova Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje, republičkih fondova penzijskog i invalidskog osiguranja i Republičkog zavoda za tržište rada (u daljem tekstu: organizacije obaveznog socijalnog osiguranja).

Ministar nadležan za poslove finansija i ekonomije (u daljem tekstu: ministar) donosi akte za sprovođenje ovog zakona, u skladu sa zakonom.

Definicije

Član 2.

Termini koji se koriste u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) **Zakon o budžetu** jeste zakon kojim Narodna skupština Republike Srbije (u daljem tekstu: Narodna skupština) za svaku godinu

odobrava rashode i druge izdatke, prihode i druga primanja, zaduživanje i druge finansijske transakcije Republike;

2) **Odluka o budžetu** jeste akt kojim skupština autonomne pokrajine, odnosno skupština opštine, grada ili grada Beograda (u daljem tekstu: lokalna skupština), za svaku godinu odobrava rashode i druge izdatke, prihode i druga primanja, zaduživanje i druge finansijske transakcije lokalne vlasti;

3) **Dopunski budžet** jeste republički zakon, odnosno odluka lokalne skupštine o izmeni i dopuni budžeta;

4) **Finansijski plan** jeste akt direktnog ili indirektnog korisnika budžetskih sredstava, kao i akt organizacije obaveznog socijalnog osiguranja, koji sadrži procenu obima tekućih prihoda i ostalih primanja i obim tekućih rashoda i ostalih izdataka za period od jedne godine;

5) **Srednjoročni finansijski plan** jeste finansijski plan iz tačke 4. ovog člana za budžetsku godinu i sledeće dve fiskalne godine;

6) **Direktni korisnici budžetskih sredstava** su organi i organizacije Republike, odnosno lokalnih vlasti;

7) **Indirektni korisnici budžetskih sredstava** su pravosudni organi, ustanove osnovane od strane Republike, odnosno lokalne vlasti, nad kojima osnivač, preko direktnih korisnika budžetskih sredstava, vrši zakonom utvrđena prava u pogledu upravljanja i finansiranja, kao i budžetski fondovi;

8) **Aproprijacija** je od strane Narodne skupštine, odnosno lokalne skupštine, godišnjim zakonom, odnosno odlukom o budžetu, dato ovlašćenje Vladi Republike Srbije (u daljem tekstu: Vlada), odnosno nadležnom izvršnom organu lokalne vlasti, za trošenje javnih sredstava do određenog iznosa i za određene namene, za period od godinu dana;

9) **Zaduživanje** predstavlja ugovaranje kredita ili emitovanje obveznica ili srodnih hartija od vrednosti;

10) **Zaduživanje zbog tekuće likvidnosti** predstavlja ugovaranje kratkoročnih kredita, odnosno emitovanje kratkoročnih obveznica ili srodnih hartija od vrednosti za finansiranje privremene nelikvidnosti budžeta, nastale usled neuravnoteženih kretanja u prihodima i rashodima tokom izvršenja budžeta;

11) **Preuzimanje obaveze** predstavlja angažovanje sredstava po osnovu ugovora ili drugog obavezujućeg pravnog akta od strane direktnog korisnika budžetskih sredstava, za koja se, u momentu angažovanja, opravdano očekuje da predstavljaju gotovinski izdatak, neposredno ili u budućnosti;

12) **Plaćanja** označavaju sve finansijske transakcije koje imaju za rezultat smanjenje salda na bankovnom računu;

13) **Javna sredstva** su sredstva pod kontrolom i na raspolaganju Republike, lokalnih vlasti ili organizacija obaveznog socijalnog osiguranja;

14) **Konsolidovani račun trezora** predstavlja jedan ili više računa, otvorenih kod organizacije nadležne za poslove platnog prometa, na koje se uplaćuju budžetska primanja, na kojima se ona drže i sa kojih se vrše plaćanja budžetskih izdataka;

15) **Glavna knjiga trezora** je glavna knjiga dvojnog knjigovodstva, u kojoj se evidentiraju sve promene na računima;

16) **Poreski rashodi** su olakšice i oslobođenja u odnosu na uobičajenu poresku strukturu, koja umanjuju iznos naplaćenih prihoda.

Budžetski sistem

Član 3.

Budžetski sistem čine budžet Republike, budžeti lokalnih vlasti i finansijski planovi organizacija obaveznog socijalnog osiguranja.

Integritet budžetskog sistema obezbeđuje se zajedničkim pravnim osnovom, jedinstvenom budžetskom klasifikacijom, upotrebom jedinstvene budžetske dokumentacije za izradu nacrtu budžeta i finansijskih planova, jedinstvenim sistemom budžetskog računovodstva, jedinstvenim kriterijumima za budžetsku kontrolu i reviziju, prenosom statističkih izveštaja i podataka sa jednog nivoa budžeta na drugi i principima na kojima se zasniva budžetski postupak, u skladu sa ovim zakonom.

Budžetski cilj

Član 4.

Budžetski cilj u pripremi i izvršenju budžeta jeste makroekonomska stabilnost, održivi i stabilni ekonomski razvoj i smanjenje finansijskog rizika Republike.

Budžetska aroprijacija koristi se za finansiranje funkcija organa Republike i lokalne vlasti, izvršavanje njihovih zadataka i ostale namene u skladu sa ustavom, zakonom i propisima lokalne vlasti.

Prilikom pripreme i izvršenja budžeta moraju se poštovati principi efikasnosti i ekonomičnosti, potpunosti, tačnosti i jedinstvene budžetske klasifikacije.

Obim budžeta

Član 5.

Budžetska primanja, koja pripadaju Republici ili lokalnim vlastima, raspoređuju se i iskazuju po izvorima u budžetu.

Budžetski izdaci Republike ili lokalnih vlasti određuju se po pojedinačnoj nameni u budžetu.

Primanja se iskazuju u ukupno ostvarenim iznosima, a izdaci u ukupno izvršenim iznosima.

Budžetska primanja i izdaci moraju biti u ravnoteži.

U toku godine Vlada, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti, može raspolagati sredstvima koja su u budžetu ostvarena do isteka tekuće godine.

Direktni korisnici budžetskih sredstava mogu stvarati obaveze i koristiti budžetske aproprijacije do iznosa utvrđenih za pojedinu namenu u budžetu.

Naplata prihoda nije ograničena iznosima iskazanih prihoda u budžetu.

Odgovornost za donošenje budžeta i finansijskog plana organizacije obaveznog socijalnog osiguranja

Član 6.

Narodna skupština donosi zakon o budžetu Republike.

Lokalna skupština donosi odluku o budžetu lokalne vlasti.

Finansijski plan organizacije obaveznog socijalnog osiguranja donosi nadležan organ organizacije, u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Ako zakonom nije drukčije propisano, organ odgovoran za donošenje budžeta i finansijskog plana iz st. 1-3. ovog člana samostalno vrši raspored ukupnih primanja i izdataka, u skladu sa zakonom.

Odgovornost za izvršenje budžeta i finansijskog plana organizacije obaveznog socijalnog osiguranja

Član 7.

Za izvršenje budžeta Republike odgovoran je ministar. Narodnoj skupštini za izvršenje budžeta Republike odgovara Vlada.

Za izvršenje budžeta lokalne vlasti nadležni izvršni organ lokalne vlasti odgovara lokalnoj skupštini.

Za izvršenje finansijskog plana organizacije obaveznog socijalnog osiguranja nadležan organ organizacije odgovara Vladi.

Izveštaj o izvršenju budžeta Narodnoj skupštini, odnosno lokalnoj skupštini, podnosi se na način određen ovim zakonom.

Ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije obavezan je da redovno prati izvršenje budžeta i najmanje dva puta godišnje informiše Vladu, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti.

Nadležni ministri obavezni su da redovno prate izvršenje finansijskog plana organizacije obaveznog socijalnog osiguranja i najmanje dva puta godišnje informišu Vladu i ministra.

Konsolidovani račun trezora i glavna knjiga trezora

Član 8.

Ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, otvara konsolidovani račun trezora.

Novčana sredstva budžeta deponuju se na konsolidovani račun trezora.

Novčana sredstva organizacije obaveznog socijalnog osiguranja deponuju se na odgovarajući konsolidovani račun trezora Republike.

Novčana sredstva iz st. 2. i 3. ovog člana obuhvataju sredstva budžeta i finansijskih planova organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, definisana u članu 12. stav 1. ovog zakona.

Sa konsolidovanog računa trezora ne može se vršiti plaćanje koje nije odobreno u budžetu, odnosno finansijskom planu organizacije obaveznog socijalnog osiguranja.

Ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije ovlašćen je da odobri otvaranje podračuna, odnosno drugih računa, kao

integralnog dela konsolidovanog računa trezora.

Ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije bliže uređuje način korišćenja računa iz stava 6. ovog člana.

Ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije upravlja konsolidovanim računom trezora, kao i podračunima i drugim računima.

Ministarstvo finansija i ekonomije (u daljem tekstu: Ministarstvo), odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije vodi glavnu knjigu trezora.

Transakcije i poslovni događaji, uključujući prihode i primanja, rashode i izdatke, kao i stanje i promene na imovini, obavezama i izvorima finansiranja, evidentiraju se u glavnoj knjizi trezora, u skladu sa kontnim planom i na nivoima budžetske klasifikacije propisane u članu 11. ovog zakona.

U glavnoj knjizi trezora vodi se posebna evidencija za svakog direktnog korisnika budžetskih sredstava.

Transakcije i događaji u glavnoj knjizi direktnog korisnika budžetskih sredstava moraju, u svakom trenutku, biti u skladu sa transakcijama u glavnoj knjizi trezora.

Finansijska služba direktnog korisnika budžetskih sredstava

Član 9.

Direktni korisnik budžetskih sredstava obrazuje službu koja priprema i izvršava budžet i izvršava zadatke koji se odnose na upravljanje imovinom države, za koju je odgovoran direktni korisnik (u daljem tekstu: finansijska služba).

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, finansijska služba direktnog korisnika budžetskih sredstava može da obavlja poslove i za druge direktne korisnike budžetskih sredstava.

Ministar propisuje zajedničke osnove, kriterijume i zadatke za rad finansijske službe, koje direktni korisnici budžetskih sredstava bliže uređuju.

Direktni korisnik sredstava budžeta lokalne vlasti obrazuje finansijsku službu koja priprema i izvršava budžet i izvršava zadatke koji se odnose na upravljanje imovinom koju koriste lokalne vlasti, za koju su direktni korisnici odgovorni, u skladu sa odredbama st. 2. i 3. ovog člana.

II. PRIPREMA I DONOŠENJE BUDŽETA I FINANSIJSKIH PLANOVA

Priprema budžeta i finansijskih planova direktnih korisnika budžetskih sredstava i organizacija obaveznog socijalnog osiguranja

Član 10.

Budžet se sastoji iz opšteg i posebnog dela.

Opšti deo budžeta obuhvata:

- 1) pregled tekućih prihoda i tekućih rashoda;
- 2) pregled očekivanih primanja iz inostranih i domaćih kredita i otplata glavnice i kamate duga Republike i aktiviranih garancija;
- 3) predlog za korišćenje suficita, a u slučaju deficita - izvore za njegovo finansiranje;
- 4) procenu ukupnog novog zaduženja, odnosno razduženja Republike u toku budžetske godine;
- 5) procenu ukupnog iznosa novih garancija Republike tokom budžetske godine;
- 6) pregled i strukturu ukupno neizmirenog duga i garancija, sa procenom rizika izdataka koji mogu nastati iz neaktiviranih garancija, kao i plan Vlade za finansiranje aktiviranih garancija;
- 7) procenu drugih mogućih obaveza i njihov uticaj na budžet;
- 8) opis i procenu poreskih rashoda;
- 9) stalnu i tekuću budžetsku rezervu.

Poseban deo budžeta obuhvata finansijske planove direktnih korisnika budžetskih sredstava, prema principu podele vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku.

Finansijski planovi uključuju izdatke direktnog korisnika budžetskih sredstava, u skladu sa ekonomskom i funkcionalnom klasifikacijom i klasifikacijom prema računovodstvenim fondovima, definisanim u članu 11. ovog zakona.

Opšti i poseban deo budžeta sadrži:

- 1) procenjene prihode i primanja i rashode i izdatke za tekuću fiskalnu godinu;
- 2) planirane prihode i primanja i rashode i izdatke za budžetsku godinu;

3) procenjene prihode i primanja i rashode i izdatke za naredne dve fiskalne godine.

Finansijski plan organizacije obaveznog socijalnog osiguranja sastoji se od opšteg i posebnog dela, utvrđen na način koji propisuje ministar.

Budžetska klasifikacija

Član 11.

Budžet se priprema i izvršava na osnovu sistema jedinstvene budžetske klasifikacije.

Budžetska klasifikacija obuhvata ekonomsku klasifikaciju prihoda i primanja, ekonomsku klasifikaciju rashoda i izdataka, organizacionu klasifikaciju, funkcionalnu klasifikaciju i klasifikaciju prema računovodstvenim fondovima, i to:

1) ekonomska klasifikacija prihoda i primanja iskazuje prihode i primanja na osnovu propisa ili ugovora koji određuju izvore prihoda, odnosno primanja;

2) ekonomska klasifikacija rashoda i izdataka iskazuje pojedinačna dobra i usluge i izvršena transferna plaćanja;

3) organizaciona klasifikacija iskazuje izdatke po direktnim korisnicima budžetskih sredstava, sa raspodelom aproprijacija između korisnika;

4) funkcionalna klasifikacija iskazuje izdatke po funkcionalnoj nameni za određenu oblast i nezavisna je od organizacije koja tu funkciju sprovodi;

5) klasifikacija izdataka prema računovodstvenim fondovima iskazuje primanja i izdatke prema potrebama obavljanja određenih aktivnosti ili ostvarivanju određenih ciljeva, u skladu sa posebnim propisima (izdvojeno prikazivanje sredstava dobijenih po osnovu međunarodnih sporazuma, sredstava od doplatne poštanske marke za određene humanitarne svrhe i dr).

Inostrani i domaći izvori finansiranja, kao i otplata inostranog i domaćeg duga, čine elemente klasifikacija iz stava 2. ovog člana.

Ministar bliže uređuje budžetsku klasifikaciju, koju primenjuje Republika i lokalne vlasti, direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava i organizacije obaveznog socijalnog osiguranja u pripremanju finansijskih planova.

Primanja i izdaci

Član 12.

Primanja se sastoje od:

- 1) tekućih prihoda, i to:
  - (1) poreza;
  - (2) doprinosa za obavezno socijalno osiguranje;
  - (3) donacija i transfera;
  - (4) ostalih prihoda (takse, naknade za korišćenje dobara od opšteg interesa, novčane kazne, penali i oduzeta imovinska korist, prihodi od imovine, prihodi od prodaje dobara i usluga i dr);
- 2) priliva iz domaćih i inostranih pozajmljivanja;
- 3) priliva od prodaje osnovnih sredstava;
- 4) priliva od prodaje finansijskih sredstava i naplate datih zajmova.

Izdaci se sastoje od:

- 1) tekućih rashoda za zaposlene, dobara i usluga, plaćanja kamate, subvencija, budžetskih transfera drugim nivoima vlasti, socijalnih transfera i drugih rashoda;
- 2) izdataka za nabavku osnovnih sredstava;
- 3) izdataka za nabavku finansijskih sredstava, za date zajmove ili kupljene hartije od vrednosti;
- 4) otplate glavnice duga.

Budžetski suficit i deficit

Član 13.

Ukoliko su tekući prihodi veći od tekućih rashoda nastaje suficit.

Ukoliko su tekući rashodi veći od tekućih prihoda nastaje deficit.

Godišnjim budžetom, odnosno dopunskim budžetom određuje se način korišćenja suficita, odnosno način finansiranja deficita.

Ako u izvršenju budžeta dođe do prekoračenja limita deficita definisanog godišnjim zakonom o budžetu, privremeno se obustavlja izvršenje budžeta, u skladu sa odredbom člana 42. ovog zakona.

Ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, ovlašćen je za plasiranje likvidnih rezervi na konsolidovanom računu trezora Republike, odnosno lokalne vlasti, u skladu sa aktom Vlade, odnosno nadležnog izvršnog organa lokalne vlasti.

Prihodi od plasmana iz stava 5. ovog člana uplaćuju se na konsolidovani račun trezora Republike, odnosno lokalne vlasti.

Finansiranje deficita putem inostranog ili domaćeg zaduživanja uređeno je na način predviđen u čl. 52-60. ovog zakona.

Budžetski kalendar

Član 14.

Postupak pripreme i donošenja budžeta izvršava se prema budžetskom kalendaru, i to:

1) Kalendar republičkog budžeta:

30. april - ministar u saradnji sa organima nadležnim za ekonomski razvoj, priprema Memorandum o budžetu, koji sadrži podatke o ekonomskoj i fiskalnoj politici i procenu za budžetsku godinu i dve naredne fiskalne godine;

15. maj - Vlada usvaja Memorandum o budžetu;

1. jun - ministar donosi uputstvo za pripremu nacrt budžeta Republike;

1. jun - ministar dostavlja Memorandum o budžetu lokalnim vlastima i organizacijama obaveznog socijalnog osiguranja, kao i predlog okvira u kojem lokalne vlasti mogu učestvovati u prihodima od republičkih poreza;

1. avgust - direktni korisnici budžetskih sredstava i organizacije obaveznog socijalnog osiguranja dostavljaju predlog finansijskog plana Ministarstvu;

1. oktobar - ministar revidira Memorandum o budžetu, uzimajući u obzir posle 30. aprila, ažurirani makroekonomski okvir;

15. oktobar - ministar dostavlja Vladi nacrt budžeta Republike i finansijske planove organizacija obaveznog socijalnog osiguranja;

1. novembar - Vlada usvaja predlog budžeta Republike i dostavlja ga, zajedno sa Memorandumom o budžetu i finansijskim planovima organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, Narodnoj skupštini;

15. decembar - Narodna skupština donosi budžet Republike.

2) Kalendar budžeta lokalne vlasti:

15. jun - lokalni organ uprave nadležan za finansije izdaje uputstvo za pripremu nacrtu budžeta lokalne vlasti;

15. jul - direktni korisnici lokalnih budžetskih sredstava dostavljaju predlog finansijskog plana lokalnom organu uprave nadležnom za finansije;

15. septembar - lokalni organ uprave nadležan za finansije dostavlja nacrt budžeta nadležnom izvršnom organu lokalne vlasti;

5. oktobar - nadležni izvršni organ lokalne vlasti dostavlja predlog budžeta lokalnoj skupštini i Ministarstvu;

15. decembar - lokalna skupština donosi budžet lokalne vlasti;

25. decembar - lokalni organ uprave nadležan za finansije dostavlja budžet lokalne vlasti ministru.

Rokovi iz stava 1. ovog člana predstavljaju krajnji rok u budžetskom kalendaru.

Predlog budžeta Republike i budžeta lokalne vlasti

Član 15.

Vlada dostavlja Narodnoj skupštini:

- 1) Memorandum o budžetu;
- 2) predlog budžeta Republike;
- 3) plan prodaje republičke nefinansijske imovine i osnovnih sredstava, za budžetsku godinu;
- 4) predloge finansijskih planova organizacija obaveznog socijalnog osiguranja;
- 5) predloge zakona za izvršenje budžeta Republike.

Nadležni izvršni organ lokalne vlasti dostavlja lokalnoj skupštini:

- 1) predlog budžeta lokalne vlasti;
- 2) plan prodaje nefinansijske imovine i osnovnih sredstava koje koriste lokalne vlasti, za budžetsku godinu;
- 3) predloge odluka potrebnih za izvršenje budžeta lokalne vlasti.

Memorandum o budžetu

Član 16.

Ministar priprema Memorandum o budžetu o ekonomskoj i fiskalnoj politici za budžetsku godinu i naredne dve fiskalne godine i dostavlja Vladi na razmatranje i usvajanje.

Memorandum o budžetu sadrži:

- 1) srednjoročni makroekonomski i fiskalni okvir koji definiše pretpostavke i projekcije prema kojima se budžet priprema;
- 2) pregled ekonomske i fiskalne politike Vlade i uticaj na budžet;
- 3) preporuke u pogledu budžetske strategije i opredeljenja;
- 4) predloženi raspored sredstava prema funkcionalnoj klasifikaciji iz člana 11. stav 2. tačka 4) ovog zakona za budžetsku godinu i naredne dve fiskalne godine, u skladu sa srednjoročnim fiskalnim okvirom.

Uputstvo za pripremu budžeta Republike

Član 17.

Po donošenju Memoranduma o budžetu, Ministarstvo dostavlja direktnim korisnicima budžetskih sredstava uputstvo za pripremu budžeta Republike.

Uputstvo iz stava 1. ovog člana sadrži:

- 1) osnovne ekonomske pretpostavke i smernice za pripremu budžeta Republike;
- 2) procene primanja i izdataka budžeta Republike za budžetsku godinu i naredne dve fiskalne godine;
- 3) predlog obima sredstava u finansijskim planovima direktnog korisnika budžetskih sredstava za budžetsku godinu i naredne dve fiskalne godine;
- 4) postupak i dinamiku pripreme budžeta Republike i finansijskih planova direktnih korisnika budžetskih sredstava.

Preporuka lokalnim vlastima, organizacijama obaveznog socijalnog osiguranja i indirektnim korisnicima budžetskih sredstava

Član 18.

Ministarstvo dostavlja lokalnim vlastima i organizacijama obaveznog socijalnog osiguranja Memorandum o budžetu.

Nadležna ministarstva obaveštavaju indirektno korisnike sredstava budžeta Republike o osnovnim ekonomskim pretpostavkama i smernicama za pripremu budžeta Republike.

Lokalni organ uprave nadležan za finansije obaveštava direktne korisnike sredstava budžeta lokalne vlasti o osnovnim ekonomskim pretpostavkama i smernicama za pripremu budžeta lokalne vlasti, a nadležan organ lokalne vlasti indirektno korisnike sredstava budžeta lokalne vlasti.

Predlog finansijskog plana direktnih korisnika budžetskih sredstava

Član 19.

Na osnovu uputstva za pripremu nacrtu budžeta Republike, direktni korisnici budžetskih sredstava izrađuju predlog finansijskog plana.

Predlog finansijskog plana iz stava 1. ovog člana sastoji se iz tri dela, i to:

- 1) Zahtev za tekuće izdatke, sa podacima o postojećim aktivnostima i uslugama direktnog korisnika budžetskih sredstava;
- 2) Zahtev za dodatna sredstva, za tekuće aktivnosti koje ne mogu biti usklađene sa ograničenjem sredstava za tekuće izdatke, sa predlogom prioriteta, koje treba razmotriti u postupku donošenja budžeta;
- 3) Zahtev za osnovna sredstva, za nabavku opreme, dodatna sredstva za kapitalne projekte započete u prethodnim fiskalnim godinama i za nove kapitalne projekte, kao prioritete koje treba razmotriti u postupku donošenja budžeta.

Delovi iz stava 2. ovog člana sastoje se iz pismenog objašnjenja i finansijskog zahteva.

Pismeno objašnjenje zahteva iz stava 2. tačka 1) ovog člana obavezno sadrži podatke o organizacionoj strukturi direktnog korisnika budžetskih sredstava, aktivnostima i uslugama, pregled sredstava i zaposlenih, neophodnih za aktivnosti i usluge u okviru tekućih izdataka.

Pismeno objašnjenje zahteva iz stava 2. tačka 2) ovog člana obavezno sadrži opis i razloge aktivnosti za koje se traže dodatna sredstva i novi zaposleni.

Pismeno objašnjenje zahteva iz stava 2. tačka 3) ovog člana obavezno sadrži, za svaki pojedinačni zahtev, razloge, opis, plan realizacije i procenu troškova u vezi sa korišćenjem i održavanjem osnovnog sredstva.

Priprema predloga i dostavljanje finansijskih planova organizacija obaveznog socijalnog osiguranja i indirektnih korisnika sredstava budžeta Republike

Član 20.

Organizacije obaveznog socijalnog osiguranja i indirektni korisnici sredstava budžeta Republike obavezni su da pripreme predlog finansijskog plana na osnovu smernica za pripremu budžeta Republike.

Nadležna ministarstva su obavezna da, u skladu sa smernicama i u rokovima koje propisuje ministar, traže od organizacija obaveznog socijalnog osiguranja i indirektnih korisnika sredstava budžeta Republike, za koje su odgovorni, da dostave podatke potrebne za pripremu predloga finansijskog plana ministarstva.

Ministar može da traži od organizacija obaveznog socijalnog osiguranja i indirektnih korisnika sredstava budžeta Republike neposredno podatke u vezi sa njihovim finansiranjem, neophodne za pripremu budžeta Republike.

Nadležno ministarstvo obavezno je da predlog finansijskog plana organizacije obaveznog socijalnog osiguranja dostavi ministru, koji taj plan, zajedno sa nacrtom budžeta Republike, dostavlja Vladi.

Vlada finansijski plan iz stava 4. ovog člana dostavlja Narodnoj skupštini, sa predlogom budžeta Republike.

Finansijski plan organizacije obaveznog socijalnog osiguranja donosi se u skladu sa članom 6. stav 3. ovog zakona.

Nadležan organ indirektnog korisnika sredstava budžeta Republike donosi finansijski plan u skladu sa zakonom, drugim propisom ili statutom.

Razmatranje budžetskih zahteva

Član 21.

Ministarstvo razmatra zahtev korisnika budžetskih sredstava imajući u vidu:

- 1) ciljeve u pogledu primanja i izdataka;
- 2) podatke i objašnjenja u skladu sa članom 19. ovog zakona.

Pre izrade nacrtu budžeta, ministar izveštava direktne korisnike budžetskih sredstava o predloženim iznosima primanja i izdataka.

Direktni korisnici budžetskih sredstava dostavljaju primedbe ministru na visinu sredstava iz stava 2. ovog člana.

Vlada odlučuje u slučaju nepostizanja saglasnosti iz stava 3. ovog člana.

Priprema predloga budžeta lokalne vlasti

Član 22.

Po dobijanju Memoranduma o budžetu, lokalni organ uprave nadležan za finansije dostavlja direktnim korisnicima sredstava budžeta lokalne vlasti uputstvo za pripremu budžeta lokalne vlasti.

Uputstvo iz stava 1. ovog člana sadrži:

- 1) osnovne ekonomske pretpostavke i smernice za pripremu nacrtu budžeta lokalne vlasti;
- 2) opis planirane politike lokalnih vlasti;
- 3) procene primanja i izdataka budžeta lokalne vlasti za budžetsku godinu i naredne dve fiskalne godine;
- 4) predlog obima sredstava u finansijskim planovima direktnih korisnika sredstava budžeta lokalne vlasti za budžetsku godinu i naredne dve fiskalne godine;
- 5) postupak i dinamiku pripreme budžeta lokalne vlasti i predloga finansijskih planova direktnih korisnika sredstava budžeta lokalne vlasti.

Na osnovu uputstva za pripremu predloga budžeta lokalne vlasti, direktni korisnici sredstava budžeta lokalne vlasti izrađuju predlog finansijskog plana i dostavljaju lokalnom organu uprave nadležnom za finansije.

Priprema i dostavljanje finansijskih planova indirektnih korisnika sredstava budžeta lokalne vlasti

Član 23.

Indirektni korisnici sredstava budžeta lokalne vlasti obavezni su da pripreme predlog finansijskog plana na osnovu smernica koje se odnose na budžet lokalne vlasti.

Direktni korisnici sredstava budžeta lokalne vlasti obavezni su da, u skladu sa smernicama i u rokovima koje propisuje nadležan izvršni organ lokalne vlasti, traže od indirektnih korisnika budžetskih sredstava za koje su odgovorni, da dostave podatke neophodne za izradu predloga finansijskog plana direktnog korisnika budžetskih sredstava.

Lokalni organ uprave nadležan za finansije može da traži neposredno od indirektnih korisnika budžetskih sredstava podatke o finansiranju korisnika, koji su neophodni za pripremu predloga budžeta lokalne vlasti.

Finansijske planove indirektnih korisnika sredstava budžeta lokalne vlasti donosi nadležan organ određen propisom lokalne vlasti, u skladu sa tim propisom.

Utvrđivanje predloga budžeta i dostavljanje Narodnoj skupštini, odnosno lokalnoj skupštini

Član 24.

Ministar dostavlja Vladi nacrt budžeta Republike.

Vlada može da traži od ministra da dostavi dodatne informacije ili objašnjenja koja se tiču nacrta budžeta Republike.

Vlada odlučuje o izmenama nacrta budžeta Republike, utvrđuje predlog budžeta Republike i dostavlja Narodnoj skupštini, zajedno sa Memorandumom o budžetu.

Lokalni organ uprave nadležan za finansije dostavlja nacrt budžeta lokalne vlasti nadležnom izvršnom organu lokalne vlasti.

Nadležni izvršni organ lokalne vlasti može da traži od lokalnog organa uprave nadležnog za finansije dodatne informacije ili objašnjenja koja se odnose na nacrt budžeta lokalne vlasti.

Nadležni izvršni organ lokalne vlasti odlučuje o izmenama nacрта budžeta, utvrđuje predlog budžeta lokalne vlasti i dostavlja ga lokalnoj skupštini.

Donošenje budžeta i davanje saglasnosti na finansijske planove organizacija obaveznog socijalnog osiguranja

Član 25.

Narodna skupština, odnosno lokalna skupština, donosi budžet Republike, odnosno budžet lokalne vlasti.

Narodna skupština daje saglasnost na finansijski plan organizacije obaveznog socijalnog osiguranja.

Ograničenja u donošenju budžeta

Član 26.

Izmena predloga budžeta koju vrši Narodna skupština, odnosno lokalna skupština, mora biti u okviru maksimuma deficita utvrđenog u predlogu budžeta Vlade, odnosno nadležnog izvršnog organa lokalne vlasti.

Predlog za povećanje izdataka u budžetu mora sadržati i mere za uvećanje prihoda ili umanjenje drugih izdataka za isti iznos.

Objavljivanje budžeta

Član 27.

Budžet Republike, budžet lokalne vlasti i finansijski planovi organizacija obaveznog socijalnog osiguranja objavljuju se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Fiskalna godina i privremeno finansiranje

Član 28.

Budžet se donosi za period od jedne fiskalne godine i važi za godinu za koju je donet.

Fiskalnom godinom smatra se period od dvanaest meseci, u razdoblju od 1. januara do 31. decembra kalendarske godine.

U slučaju da Narodna skupština, odnosno lokalna skupština, ne donese budžet pre početka fiskalne godine, vrši se privremeno finansiranje u vremenu od najduže prva tri meseca fiskalne godine.

Privremeno finansiranje, u smislu stava 3. ovog člana, vrši se srazmerno sredstvima korišćenim u istom periodu u budžetu prethodne godine, a najviše do jedne četvrtine iznosa ukupnih prihoda raspoređenih u budžetu prethodne fiskalne godine.

Vlada, odnosno nadležan izvršni organ lokalne vlasti, donosi odluku o privremenom finansiranju.

Izmene i dopune budžeta i finansijskih planova organizacija obaveznog socijalnog osiguranja

Član 29.

Ako se u toku fiskalne godine donese zakon ili drugi propis koji za rezultat ima smanjivanje planiranih prihoda ili primanja, ili povećanje planiranih rashoda ili izdataka, donosi se odluka kojom se utvrđuju dodatni prihodi ili primanja, ili umanjjenje rashoda ili izdataka, u cilju uravnoteženja budžeta.

Ako u toku fiskalne godine dođe do povećanja rashoda ili izdataka, ili smanjenja prihoda ili primanja, budžet se uravnotežuje smanjenjem planiranih rashoda ili izdataka, ili uvođenjem novih prihoda ili primanja.

Uravnoteženje budžeta se vrši putem dopunskog budžeta, koji se donosi po postupku za donošenje budžeta.

Ne može se doneti zakon ili drugi propis koji predviđa trošenje javnih sredstava van budžeta.

Odredbe st. 1-4. ovog člana shodno se primenjuju na finansijske planove organizacija obaveznog socijalnog osiguranja.

Finansijski efekti zakona i drugih propisa

Član 30.

Obrazloženje zakona ili drugog propisa dostavljenog Vladi ili nadležnom izvršnom organu lokalne vlasti radi utvrđivanja predloga, odnosno

usvajanja, sadrži procenu finansijskih efekata koje će takav zakon, odnosno drugi propis, imati na budžet.

Procena iz stava 1. ovog člana mora sadržati podatke o tome da li se predloženim zakonom, odnosno drugim propisom, povećavaju ili smanjuju budžetska primanja ili izdaci.

Procena iz st. 1. i 2. ovog člana obavezno sadrži:

- 1) predviđene promene u primanjima i izdacima za budžetsku godinu i naredne dve fiskalne godine;
- 2) predloge za obezbeđenje sredstava za povećane izdatke;
- 3) predloge za obezbeđenje izvora finansiranja za smanjenje primanja;
- 4) mišljenje ministarstva, odnosno lokalnog organa uprave nadležnog za finansije.

III. IZVRŠENJE BUDŽETA

Naplata primanja budžeta

Član 31.

Primanja budžeta Republike i budžeta lokalne vlasti prikupljaju se i naplaćuju u skladu sa zakonom i drugim propisima, nezavisno od iznosa utvrđenih u budžetu za pojedine vrste primanja.

Direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava obavezni su da obezbede potpuno i pravovremeno, na dan realizacije, uplaćivanje na propisani račun odgovarajućeg konsolidovanog računa trezora primanja budžeta iz okvira njihove nadležnosti, za potrebe raspoređivanja u budžetu, u skladu sa zakonom.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana primenjuju se i u periodu privremenog finansiranja.

Dodeljivanje aproprijacija

Član 32.

Po donošenju budžeta Ministarstvo, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, obaveštava direktne korisnike budžetskih sredstava o odobrenim aproprijacijama.

Direktni korisnici budžetskih sredstava koji su, u budžetskom smislu, odgovorni za indirektno korisnike budžetskih sredstava, vrše raspodelu sredstava indirektnim korisnicima u okviru odobrenih aproprijacija direktnih korisnika.

Planiranje budžetske likvidnosti

Član 33.

Ministarstvo, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, planira budžetsku likvidnost gotovinskih tokova budžeta na osnovu primanja i izdataka, u okviru planova za izvršenje budžeta, koje priprema direktni korisnik budžetskih sredstava, u skladu sa metodologijom i u rokovima koje propisuje ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije.

Plan izvršenja budžeta predstavlja pregled planiranih primanja direktnog korisnika budžetskih sredstava prema izvoru finansiranja i pregled planiranih izdataka.

Određivanje obima rashoda direktnih korisnika budžetskih sredstava u određenom periodu

Član 34.

Direktni korisnici budžetskih sredstava mogu da vrše plaćanja do visine izdataka koje, za tromesečni ili neki drugi period, odredi ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije (u daljem tekstu: kvota).

Prilikom određivanja kvote za direktne korisnike budžetskih sredstava, ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, imaju u vidu sredstva planirana u budžetu za direktnog korisnika budžetskih sredstava, plan izvršenja budžeta direktnog budžetskog korisnika i likvidne mogućnosti budžeta.

Ministarstvo, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, obaveštava direktne korisnike budžetskih sredstava o kvotama, najkasnije u roku od 15 dana pre početka perioda na koji se odnosi.

Ministar propisuje postupak i uslove za određivanje kvota iz st. 1. i 2. ovog člana, kao i mere u slučajevima nepoštovanja kvota.

Odgovornost za preuzete obaveze i rashode

Član 35.

Obaveze koje preuzima direktni korisnik budžetskih sredstava moraju biti u skladu sa propisanim kvotama za svako tromesečje ili drugi period, koji odredi ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije.

Direktni korisnik budžetskih sredstava može preuzeti obavezu koja se može preneti u narednu fiskalnu godinu pod uslovom da je u tekućoj fiskalnoj godini obezbeđen ceo iznos za izmirenje obaveze, u okviru kvota propisanih za tekuću fiskalnu godinu.

Preuzete obaveze i sve finansijske obaveze države moraju biti plaćene isključivo u gotovini sa konsolidovanog računa trezora.

Upravljanje preuzetim obavezama

Član 36.

Prilikom preuzimanja obaveza, direktni korisnici budžetskih sredstava dužni su da se pridržavaju smernica o rokovima i uslovima plaćanja, koje određuje ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije.

Direktni korisnici budžetskih sredstava preuzimaju obaveze na osnovu ugovora u pismenoj formi, ukoliko zakonom nije drukčije propisano.

Preuzete obaveze čiji je iznos veći od iznosa sredstava predviđenog budžetom, ili koje su nastale u suprotnosti sa ovim zakonom ili nekim drugim propisom, ne mogu se izvršavati na teret konsolidovanog računa trezora Republike, odnosno lokalne vlasti.

Rezervisana finansijska sredstva, koja preostaju na konsolidovanom računu trezora na kraju fiskalne godine, zadržavaju se za plaćanje obaveza za koje su rezervisana u narednoj fiskalnoj godini, osim ako se obaveza ne poništi ili postane nevažeća.

Ministar utvrđuje postupak za sprovođenje odredbe stava 4. ovog člana.

Finansijska sredstva rezervisana za obavezu koja je otkazana, po isteku fiskalne godine u kojoj je obaveza nastala ostaju na konsolidovanom računu trezora i uključuju se u primanja budžeta naredne godine.

Preuzete obaveze otkazane u toku fiskalne godine, za koje su prvobitno sredstva bila predviđena, mogu ponovo biti preuzete od strane direktnog korisnika budžetskih sredstava za svrhe za koje su ranije bila predviđena.

Ministar bliže uređuje postupak otkazivanja i ponovnog preuzimanja obaveza.

Ovlašćenje za preuzimanje obaveze i odgovarajuća finansijska sredstva koja preostanu na kraju fiskalne godine u kojoj su bila predviđena za određenog direktnog korisnika budžetskih sredstava, na zahtev direktnog korisnika budžetskih sredstava, ostaju na raspolaganju tom korisniku u narednoj godini, za svrhe za koje su bila predviđena, pod uslovom da se iskažu u budžetu naredne godine.

Dodeljivanje ugovora

Član 37.

Ugovori o nabavci dobara, pružanju usluga ili izvođenju građevinskih radova, koje zaključuju direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava i organizacije obaveznog socijalnog osiguranja, moraju biti dodeljeni u skladu sa propisima koji regulišu javne nabavke.

Plaćanje iz budžeta

Član 38.

Izdatak iz budžeta zasniva se na knjigovodstvenoj dokumentaciji.

Pravni osnov i iznos preuzetih obaveza, koji proističu iz izvorne knjigovodstvene dokumentacije, moraju biti potvrđeni u pismenoj formi pre plaćanja obaveze.

Ministar bliže uređuje način nastanka obaveze, izveštavanje o preuzetim obavezama i način plaćanja, koje se vrši iz republičkog, odnosno budžeta lokalne vlasti.

Odredbe st. 1-3. ovog člana shodno se primenjuju na obaveze organizacija obaveznog socijalnog osiguranja.

Povraćaj sredstava u budžet

Član 39.

U slučaju da za izvršenje određenog plaćanja nije postojao pravni osnov, direktni korisnik budžetskih sredstava obavezan je da odmah zatraži povraćaj sredstava u budžet.

Ako se sredstva vrate u istoj fiskalnoj godini u kojoj je plaćanje izvršeno, srazmerno se umanjuje rashodna strana finansijskog plana korisnika budžetskih sredstava.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana shodno se primenjuju na povraćaj sredstava organizacija obaveznog socijalnog osiguranja.

Povraćaj više ili pogrešno naplaćenih budžetskih prihoda

Član 40.

Ako je od obveznika naplaćeno više tekućih prihoda iz člana 12. stav 1. tačka 1. podtačka (1) ovog zakona, odnosno ako je osnov za naplatu bio pogrešan, izvršiće se povraćaj u skladu sa zakonom kojim je uređena naplata javnih prihoda.

Povraćaj prihoda iz stava 1. ovog člana vrši se na teret uplatnog računa tekućeg prihoda.

Ako na uplatnom računu tekućeg prihoda iz stava 1. ovog člana nema dovoljno sredstava da bi se izvršio povraćaj, a u pitanju je tekući prihod koji u celini pripada budžetu Republike ili budžetu lokalne vlasti, odnosno koji se deli između saveznog budžeta i budžeta Republike ili između budžeta Republike i budžeta lokalne vlasti, nosilac platnog prometa nadležan za povraćaj tekućih prihoda obavezan je da traži od korisnika tog prihoda da na uplatni račun javnog prihoda sa kojeg treba izvršiti povraćaj prenese iznos sredstava koja će se vratiti obvezniku, srazmerno propisanom korisnikovom učešću u raspodeli tog tekućeg prihoda.

Ako korisnik tekućeg prihoda iz stava 4. ovog člana ne prenese sredstva na uplatni račun u roku od 15 dana od dana prijema zahteva, nadležni nosilac platnog prometa izdaće nalog da se sredstva prenesu sa računa korisnika tekućeg prihoda na uplatni račun tekućeg prihoda sa kojeg se povraćaj vrši.

Odredbe st. 1-4. ovog člana shodno se primenjuju na propisani evidentni račun Savezne uprave carina za uplatu akciza i poreza na promet pri uvozu.

Odredbe st. 1-4. ovog člana shodno se primenjuju i u slučaju povraćaja doprinosa za socijalno osiguranje.

Promene u aproprijacijama u toku godine

Član 41.

U slučaju da se u toku godine obim poslovanja ili ovlašćenja direktnog korisnika budžetskih sredstava promeni, iznos aproprijacija izdvojenih za aktivnosti tog korisnika će se uvećati, odnosno smanjiti.

Ako se obim poslovanja ili ovlašćenja direktnog korisnika budžetskih sredstava iz stava 1. ovog člana uveća, sredstva će se obezbediti iz tekuće budžetske rezerve.

U slučaju osnivanja novog direktnog korisnika budžetskih sredstava, sredstva za njegovo poslovanje ili ovlašćenja obezbeđuju se iz tekuće budžetske rezerve.

Ako se obim poslovanja ili ovlašćenja direktnog korisnika budžetskih sredstava iz stava 1. ovog člana smanji ili direktni korisnik budžetskih sredstava prestane da postoji, a njegovi zadaci nisu preneti na drugog korisnika budžetskih sredstava, neiskorišćena sredstva se prenose u tekuću budžetsku rezervu.

Ako se u toku godine od jednog direktnog korisnika budžetskih sredstava obrazuje više direktnih korisnika, neiskorišćena sredstva raspoređena tom korisniku prenose se u tekuću budžetsku rezervu i raspoređuju novoobrazovanim direktnim korisnicima budžetskih sredstava.

Odluku o promeni u aproprijacijama iz st. 1-5. i korišćenju sredstava tekuće budžetske rezerve donosi Vlada, odnosno nadležan izvršni organ lokalne vlasti.

Direktni korisnik budžetskih sredstava, uz odobrenje ministra, odnosno lokalnog organa uprave nadležnog za finansije, može izvršiti preusmeravanje aproprijacija odobrenih na ime određenog rashoda u iznosu do 5% vrednosti aproprijacije za rashod čiji se iznos umanjuje.

Aproprijacije se ne mogu prenositi između zakonodavne, izvršne i sudske vlasti.

Privremena obustava izvršenja budžeta

Član 42.

Ako se u toku fiskalne godine izdaci povećaju ili primanja smanje Vlada, na predlog ministra, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti, na predlog lokalnog organa uprave nadležnog za finansije, može obustaviti izvršenje pojedinih izdataka (u daljem tekstu: privremena obustava izvršenja) ne duže od 45 dana.

Privremenom obustavom izvršenja može se:

- 1) zaustaviti preuzimanje obaveza;
- 2) predložiti produženje ugovornog roka za plaćanje;
- 3) zaustaviti davanje odobrenja za zaključenje ugovora;
- 4) zaustaviti prenos kvota.

Ministarstvo, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, u saradnji sa direktnim korisnicima budžetskih sredstava, pripremaju predlog obima i mera privremene obustave izvršenja.

Mere privremene obustave izvršenja mogu se primeniti na sve direktne korisnike budžetskih sredstava.

O odluci iz stava 1. ovog člana Vlada obaveštava Narodnu skupštinu, a nadležan izvršni organ lokalne vlasti obaveštava lokalnu skupštinu.

Dopunski budžet

Član 43.

Ako se u toku sprovođenja mera privremene obustave izvršenja, budžet ne uravnoteži, Vlada, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti, u roku od 15 dana pre isteka perioda u kojem se sprovodi privremena obustava izvršenja, donosi predlog dopunskog budžeta.

Dopunskim budžetom koji, na predlog Vlade, odnosno nadležnog izvršnog organa lokalne vlasti, usvaja Narodna skupština, odnosno lokalna skupština, vrši se usklađivanje primanja i izdataka budžeta.

U toku usvajanja dopunskog budžeta Vlada, na predlog ministra, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti, na predlog lokalnog organa uprave nadležnog za finansije, može nastaviti sa privremenom obustavom izvršenja pojedinih izdataka.

Budžetski fond

Član 44.

Budžetskim fondom smatra se evidencioni konto u okviru glavne knjige trezora, koji otvara Vlada, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti, kako bi se pojedina budžetska primanja i izdaci vodili odvojeno, radi ostvarivanja cilja koji je predviđen posebnim republičkim, odnosno lokalnim propisom ili međunarodnim sporazumom.

Propisom, odnosno sporazumom iz stava 1. ovog člana, definišu se:

- 1) svrha budžetskog fonda;
- 2) vreme za koje se budžetski fond osniva;
- 3) nadležno ministarstvo, odnosno lokalni organ uprave odgovoran za upravljanje fondom;
- 4) izvori finansiranja budžetskog fonda.

Finansiranje budžetskog fonda i obaveze koje proističu iz budžetskog fonda

Član 45.

Budžetski fond se finansira iz:

- 1) aproprijacija obezbeđenih u okviru budžeta za tekuću godinu;
- 2) namenskih primanja budžeta, koji su definisani kao namenska primanja budžetskog fonda;
- 3) primanja koja proističu iz upravljanja likvidnim sredstvima budžetskog fonda.

Obaveze budžetskog fonda izmiruju se iz sredstava fonda.

Upravljanje budžetskim fondom

Član 46.

Budžetskim fondom upravlja nadležno ministarstvo, odnosno nadležni lokalni organ uprave.

Po ukidanju budžetskog fonda, prava i obaveze budžetskog fonda preuzima ministarstvo, odnosno lokalni organ uprave iz stava 1. ovog člana.

Posebni uslovi za upotrebu sredstava budžetskog fonda

Član 47.

Plaćanje na teret budžetskog fonda vrši se do nivoa sredstava raspoloživih u budžetskom fondu, a obaveze se preuzimaju u okviru realno planiranih primanja budžetskog fonda.

Na kraju tekuće godine neiskorišćena sredstva sa računa budžetskog fonda prenose se u narednu godinu.

Tekuća budžetska rezerva

Član 48.

U okviru budžeta deo planiranih primanja ne raspoređuje se unapred, već se zadržava na ime tekuće budžetske rezerve.

Sredstva tekuće budžetske rezerve koriste se za neplanirane svrhe za koje nisu izvršene aproprijacije, ili za svrhe za koje se u toku godine pokaže da aproprijacije nisu bile dovoljne.

Vlada, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti donosi, na predlog ministra, odnosno lokalnog organa uprave nadležnog za finansije, odluku o upotrebi tekuće budžetske rezerve.

Sredstva tekuće budžetske rezerve raspoređuju se na direktne korisnike budžetskih sredstava.

Stalna budžetska rezerva

Član 49.

U budžetu se obezbeđuju sredstva za stalnu budžetsku rezervu, koja se iskazuje kao posebna pozicija rashoda.

Stalna budžetska rezerva koristi se za finansiranje rashoda na ime učešća Republike, odnosno lokalne vlasti, u otklanjanju posledica vanrednih okolnosti, kao što su poplava, suša, zemljotres, požar, ekološke

katastrofe i druge elementarne nepogode, odnosno drugih vanrednih događaja, koji mogu da ugroze život i zdravlje ljudi ili prouzrokuju štetu većih razmera.

Stalna budžetska rezerva može se koristiti i za privremeno izvršavanje obaveza budžeta usled smanjenog obima primanja.

Iz sredstava stalne budžetske rezerve mogu se odobravati kratkoročne pozajmice za namene iz stava 2. ovog člana, kao i budžetima lokalnih vlasti.

U stalnu budžetsku rezervu izdvaja se najviše 1,5% ukupnih prihoda za budžetsku godinu.

Prihodi stalne budžetske rezerve obrazuju se iz prenetih neangažovanih sredstava iz prethodne fiskalne godine i iz izdvajanja u visini od 1,5% mesečnih prihoda ostvarenih u prethodnom mesecu tekuće godine.

Izdvajanje iz stava 6. ovog člana vrši se sve dok se u stalnoj budžetskoj rezervi ne obezbedi iznos jednak maksimumu iz stava 5. ovog člana.

Ako se tokom godine stalna budžetska rezerva smanji iz razloga predviđenih u st. 2-4. ovog člana, izdvajanje u visini od 1,5% mesečnih prihoda ostvarenih u prethodnom mesecu nastaviće se do maksimuma iz stava 5. ovog člana.

U stalnu budžetsku rezervu uplaćuju se sredstva vraćenih pozajmica iz stava 4. ovog člana.

Odluku o upotrebi sredstava stalne budžetske rezerve u pojedinačnim slučajevima, do iznosa od 10% stalne budžetske rezerve planirane u budžetu, donosi Vlada, na predlog ministra, odnosno nadležan izvršni organ lokalne vlasti, na predlog lokalnog organa uprave nadležnog za finansije.

Izveštaj o korišćenju sredstava stalne budžetske rezerve dostavlja se Narodnoj skupštini, odnosno lokalnoj skupštini.

Narodna skupština, odnosno lokalna skupština, donosi odluku o upotrebi sredstava stalne budžetske rezerve koji je iznad iznosa iz stava 10. ovog člana.

Odgovornost funkcionera direktnog korisnika budžetskih sredstava

Član 50.

Funkcioner direktnog korisnika budžetskih sredstava odgovoran je za preuzimanje obaveza, njihovu verifikaciju, izdavanje naloga za plaćanje koje treba izvršiti iz sredstava organa kojim rukovodi i izdavanje naloga za uplatu sredstava koja pripadaju budžetu.

Funkcioner direktnog korisnika budžetskih sredstava odgovoran je za zakonitu, namensku, ekonomičnu i efikasnu upotrebu budžetskih aroprijacija.

Funkcioner direktnog korisnika budžetskih sredstava može preneti pojedina ovlašćenja iz stava 1. ovog člana na druga lica u direktnom korisniku budžetskih sredstava.

Raspodela odgovornosti između naredbodavaca, računopolagača i internih kontrolora

Član 51.

Funkcije naredbodavaca, računopolagača i internih kontrolora ne mogu se poklapati.

IV. DUG I GARANCIJA

Državni dug i državna garancija

Član 52.

Republika se može zaduživati kod domaćeg ili inostranog poverioca, u skladu sa zakonom.

Republika može da zaključuje ugovore o kratkoročnim zajmovima ili da emituje kratkoročne hartije od vrednosti radi finansiranja deficita tekuće likvidnosti.

O zaključivanju ugovora o kratkoročnim zajmovima i o emitovanju kratkoročnih hartija od vrednosti odlučuje ministar.

Republika može davati državne garancije za dugove pravnih lica u skladu sa zakonom (u daljem tekstu: garancije).

Zaduživanje i davanje garancije

Član 53.

U postupku zaključivanja ugovora o zaduživanju, odnosno izdavanja obveznica, Republiku predstavlja ministar.

Odluku o davanju garancija donosi Vlada, na predlog ministra, u okviru limita iz člana 55. stav 1. ovog zakona.

Ministarstvo pregovara o ugovoru o zaduživanju i donošenju odluke o davanju garancija.

Ministar potpisuje sporazum o državnom dugu i garanciji u ime Republike.

Direktni i indirektni korisnik budžetskih sredstava ne može da ovlasti drugo lice, osim ministra, da potpiše ugovor ili drugi sporazum, koji po svojoj prirodi predstavlja zaduživanje, iz kojeg proizlazi ili može da proizađe obaveza plaćanja iz budžeta.

Ugovor, odnosno sporazum, zaključen suprotno odredbama st. 3-5. ovog člana ništav je.

Zaduživanje i davanje garancije Republike sprovodi se na način koji rizik po finansijske pozicije Republike svodi na najmanju meru.

Ugovor sa Narodnom bankom Jugoslavije o servisiranju duga

Član 54.

Ministar zaključuje sa Narodnom bankom Jugoslavije ugovor o pružanju usluga potrebnih za sprovođenje odluka vezanih za dug Republike.

Ograničenje duga i garancije

Član 55.

U budžetu Republike utvrđuje se ograničenje ukupnog iznosa duga u toku budžetske godine, sa izuzetkom kratkoročnog zaduživanja radi

finansiranja deficita tekuće likvidnosti, koji se mora otplatiti do 31. decembra tekuće fiskalne godine, kao i ograničenje ukupnog iznosa garancije.

U postupku utvrđivanja ograničenja duga, Ministarstvo će razmotriti sve činjenice koje se odnose na:

- 1) zahteve za refinansiranje unutrašnjeg duga;
- 2) zahteve za finansiranje budžetskog deficita;
- 3) procene sledećih makroekonomskih indikatora, i to:
  - (1) učešća ukupnog državnog duga u bruto domaćem proizvodu;
  - (2) učešća godišnje otplate kamata na ime dugovanja u bruto domaćem proizvodu;
  - (3) iznosa zaduživanja kod banaka, uključujući i Narodnu banku Jugoslavije, po osnovu garancija za hartije od vrednosti;
  - (4) učešća kratkoročnog unutrašnjeg duga u ukupnom državnom dugu;
  - (5) učešća spoljnog duga u ukupnom državnom dugu;
  - (6) odnos duga i garancija prema tekućim prihodima;
  - (7) odnos rashoda na ime servisiranja ukupnog duga prema izvozu.

Servisiranje duga i garancija Republike

Član 56.

Rashodi na ime servisiranja duga i garancija Republike imaju stalnu aroprijaciju, u skladu sa ovim zakonom.

U toku izvršenja budžeta Republike, ne mogu se vršiti izmene u planu amortizacije duga, niti u metodologiji primenjenoj za određivanje toga plana, osim u slučaju prilagođavanja ovih plaćanja promenama u obavezama na ime unutrašnjeg i spoljnog duga.

Uslovi ugovora, koji se odnose na dug i garanciju, ne mogu se jednostrano menjati.

Servisiranje duga lokalnih vlasti ne vrši se iz budžeta Republike, osim ako Vlada nije dala garancije za određeni dug lokalnih vlasti.

Odredbe člana 5. stav 6. i čl. 42. i 43. ovog zakona ne odnose se na iznose predviđene za otplatu i servisiranje državnog duga i državnih garancija.

Evidentiranje dugovanja i garancija

Član 57.

Ministarstvo vodi evidenciju o ugovorenim dugovanjima i garancijama Republike.

Uslove, način i postupak vođenja evidencije propisuje ministar.

Dug lokalnih vlasti

Član 58.

Lokalne vlasti ne mogu se zaduživati, osim u delu kapitalnih ulaganja iz budžeta.

Lokalne vlasti ne mogu izdavati garancije.

Lokalne vlasti mogu se zaduživati kod domaćih i inostranih poverilaca radi finansiranja kapitalnih investicionih rashoda, koji moraju biti u skladu sa kriterijumima, koje utvrđuje Vlada.

Odluku o zaduživanju iz stava 3. ovog člana donosi nadležni izvršni organ lokalne vlasti.

Iznos zaduživanja iz stava 3. ovog člana utvrđuje se u skladu sa mogućnostima lokalne vlasti da, iz sopstvenih prihoda, finansira otplatu glavnice i kamate.

Ako se javi kratkoročni deficit u tekućoj likvidnosti u toku fiskalne godine, usled neuravnoteženih kretanja u приходima i rashodima, finansiranje se može vršiti pozajmicom iz budžeta Republike, a na osnovu kriterijuma koje utvrđuje Vlada.

Ukupni iznos kratkoročnog zaduživanja kod budžeta Republike mora biti vraćen do 30. novembra tekuće godine.

Iznos kratkoročnog ili dugoročnog zaduživanja za kapitalne investicije u toku fiskalne godine ne može biti veći od 20% ukupno ostvarenih prihoda budžeta lokalne vlasti u prethodnoj godini.

Dug organizacija obaveznog socijalnog osiguranja

Član 59.

Organizacije obaveznog socijalnog osiguranja ne mogu se zaduživati, osim u delu kapitalnih ulaganja iz finansijskog plana, izuzev Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje radi nabavke lekova.

Organizacije obaveznog socijalnog osiguranja ne mogu davati garancije.

Organizacije obaveznog socijalnog osiguranja mogu se zaduživati kod domaćih i inostranih poverilaca radi finansiranja kapitalnih investicionih rashoda, u skladu sa kriterijumima koje utvrđuje Vlada.

Odredbe stava 3. ovog člana primenjuju se i na zaduživanje radi nabavke lekova iz stava 1. ovog člana.

Odluku o zaduživanju iz stava 3. ovog člana donosi nadležni organ organizacije obaveznog socijalnog osiguranja.

Iznos zaduživanja iz stava 3. ovog člana utvrđuje se u skladu sa mogućnostima organizacije obaveznog socijalnog osiguranja da, iz sopstvenih prihoda, finansira otplatu glavnice i kamate.

Ako se javi kratkoročni deficit u tekućoj likvidnosti u toku fiskalne godine, usled neuravnoteženih kretanja u prihodima i rashodima, finansiranje se može vršiti pozajmicom iz budžeta Republike, a na osnovu kriterijuma koje utvrđuje Vlada.

Ukupni iznos kratkoročnog zaduživanja iz budžeta Republike, u toku fiskalne godine, mora biti vraćen do 30. novembra tekuće godine.

Iznos kratkoročnog ili dugoročnog zaduživanja za kapitalne investicije, odnosno za lekove, u toku fiskalne godine ne može biti veći od 20% ukupno ostvarenih prihoda finansijskog plana organizacije obaveznog socijalnog osiguranja u prethodnoj godini.

Objavljivanje odluka o dugu i garanciji

Član 60.

Odluke o dugu i garanciji objavljuju se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

V. BUDŽETSKO RAČUNOVODSTVO I IZVEŠTAVANJE

Odgovornost za budžetsko računovodstvo

Član 61.

Direktni korisnik budžetskih sredstava odgovoran je za računovodstvo sopstvenih transakcija i za računovodstvo transakcija indirektnih korisnika budžetskih sredstava koji spadaju u njegovu nadležnost (u daljem tekstu: budžetsko računovodstvo).

Budžetsko računovodstvo je računovodstvo prihoda, preuzetih obaveza i rashoda direktnih i indirektnih korisnika budžetskih sredstava.

Ministar, u ime Vlade, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, u ime nadležnog izvršnog organa lokalne vlasti, odgovoran je za računovodstvo primljenih zajmova i dugova.

Ovlašćenje za donošenje budžetskih računovodstvenih propisa

Član 62.

Vlada bliže uređuje budžetsko računovodstvo, sistem glavne knjige trezora i način vođenja konsolidovanog računa trezora.

Ministar uređuje način vođenja računovodstva budžeta i sadržaj i način finansijskog izveštavanja za direktne i indirektno korisnike budžetskih sredstava, organizacije obaveznog socijalnog osiguranja i budžetske fondove Republike i lokalne vlasti, a može doneti posebna uputstva o finansijskom izveštavanju za određene organe državne uprave.

Ministar uređuje način pripreme, sastavljanja i podnošenja završnih računa direktnih i indirektnih korisnika budžetskih sredstava, organizacija obaveznog socijalnog osiguranja i budžetskih fondova Republike i lokalne vlasti.

Predlog završnog računa

Član 63.

Predlog završnog računa budžeta utvrđuje Vlada, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti.

Vlada, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti, dostavlja predlog završnog računa budžeta Narodnoj skupštini, odnosno lokalnoj skupštini.

Kalendar za podnošenje završnih računa

Član 64.

Postupak pripreme, sastavljanja i podnošenja završnih računa direktnih i indirektnih korisnika budžetskih sredstava, organizacija obaveznog socijalnog osiguranja i budžetskih fondova Republike i lokalne vlasti izvršava se prema propisanom kalendaru, i to:

1. decembar - ministar donosi uputstvo o zatvaranju evidencija i o pripremi završnih računa;

28. februar - indirektni korisnici budžetskih sredstava i budžetski fondovi pripremaju završne račune za prethodnu godinu i podnose nadležnim direktnim korisnicima budžetskih sredstava;

31. mart - direktni korisnici budžetskih sredstava kontrolišu i sravnjuju završne račune indirektnih korisnika budžetskih sredstava, odnosno budžetskih fondova, koji se nalaze u njihovoj nadležnosti, konsoliduju navedene izveštaje i sastavljaju konsolidovani godišnji izveštaj, koji podnose Ministarstvu, odnosno lokalnom organu uprave nadležnom za finansije;

31. mart - organizacije obaveznog socijalnog osiguranja sastavljaju završni račun i podnose Ministarstvu;

15. maj - Ministarstvo, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije sastavljaju konsolidovane završne račune budžeta i organizacija obaveznog socijalnog osiguranja i podnose ih Vladi, odnosno nadležnom izvršnom organu lokalne vlasti;

1. jun - lokalni organ uprave nadležan za finansije podnosi ministru završni račun budžeta lokalne vlasti, usvojen od strane nadležnog izvršnog organa lokalne vlasti;

1. jul - Vlada dostavlja Narodnoj skupštini konsolidovani završni račun Republike i organizacija obaveznog socijalnog osiguranja u obliku predloga zakona.

Rokovi iz stava 1. ovog člana predstavljaju krajnji rok u kalendaru za podnošenje završnih računa i drugih akata.

Sadržaj završnog računa

Član 65.

Završni račun sadrži:

- 1) bilans stanja;
- 2) bilans prihoda i rashoda;
- 3) izveštaj o kapitalnim rashodima i finansiranju;
- 4) izveštaj o novčanim tokovima;
- 5) izveštaj o izvršenju budžeta, sačinjen tako da prikazuje razliku između odobrenih sredstava i izvršenja;
- 6) objašnjenje velikih odstupanja između odobrenih sredstava i izvršenja;
- 7) izveštaj o primljenim donacijama i kreditima, domaćim i inostranim, i izvršenim otplatama dugova;
- 8) izveštaj o korišćenju sredstava iz tekuće i stalne budžetske rezerve;
- 9) izveštaj o garancijama datim u toku fiskalne godine;
- 10) izveštaj eksterne revizije o finansijskim izveštajima iz tač. 1-9) ovog stava.

VI. BUDŽETSKA KONTROLA I REVIZIJA

Vršenje interne kontrole

Član 66.

Direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava i organizacije obaveznog socijalnog osiguranja uspostavljaju sisteme interne kontrole za sve transakcije računa prihoda i rashoda, računa finansijskih sredstava i obaveza i računa finansiranja, kao i upravljanja državnom imovinom.

Sistem interne kontrole sastoji se iz mreže koja čini jednu organizaciju, čiji je cilj da obezbedi:

- 1) primenu zakona, propisa, pravila i procedura;
- 2) uspešno poslovanje;
- 3) ekonomično, efikasno i namensko korišćenje sredstava;
- 4) čuvanje sredstava i ulaganja od gubitaka, uključujući i od prevara, nepravilnosti ili korupcije;
- 5) integritet i pouzdanost informacija, računa i podataka.

Interna kontrola je organizovana kao sistem procedura i odgovornosti svih lica uključenih u finansijske i poslovne procese direktnih i indirektnih korisnika budžetskih sredstava i organizacija obaveznog socijalnog osiguranja.

Organizacije obaveznog socijalnog osiguranja, kao i direktni korisnici budžetskih sredstava koji su u organizacionom i finansijskom smislu složene celine, organizuju posebnu službu internih kontrolora.

Ostali direktni korisnici budžetskih sredstava, osim korisnika iz stava 4. ovog člana, mogu organizovati posebnu službu internih kontrolora.

Ministar određuje direktne korisnike budžetskih sredstava iz stava 4. ovog člana i propisuje zajedničke kriterijume za organizaciju i postupak interne kontrole, na osnovu kojih direktni korisnici budžetskih sredstava i organizacije obaveznog socijalnog osiguranja mogu odrediti bližu organizaciju i postupak vršenja interne kontrole.

U slučajevima gde postoji organizovana služba internih kontrolora, kontrolori su direktno odgovorni funkcionerima direktnih korisnika budžetskih sredstava, odnosno organizacija obaveznog socijalnog osiguranja.

Direktni korisnici budžetskih sredstava uspostavljaju odgovarajuće oblike interne kontrole za indirektno korisnike budžetskih sredstava koji su u njihovoj nadležnosti.

Direktni korisnici sredstava budžeta lokalne vlasti osnivaju odgovarajuće oblike interne kontrole za sve transakcije koje se tiču budžetskih primanja i izdataka, upravljanja sredstvima i upravljanja dugom lokalne vlasti.

U slučajevima iz stava 9. ovog člana, shodno se primenjuju odredbe st. 1-8. ovog člana.

Budžetska inspekcija i revizija

Član 67.

Poslove budžetske inspekcije i revizije obavlja Ministarstvo, sa ciljem vršenja inspekcije i revizije nad:

- 1) direktnim i indirektnim korisnicima budžetskih sredstava;
- 2) organizacijama obaveznog socijalnog osiguranja;
- 3) javnim preduzećima, osnovanim od strane Vlade, pravnim licima osnovanim od strane tih javnih preduzeća, odnosno pravnim licima nad kojima Republika ima direktnu ili indirektnu kontrolu nad više od 50% kapitala ili više od 50% glasova u upravnom odboru, kao i nad drugim pravnim licima u kojima javna sredstva čine više od 50% ukupnog prihoda.

Nadležni izvršni organ lokalne vlasti osniva lokalnu službu za inspekciju i reviziju.

Lokalna služba za inspekciju i reviziju nadležna je za sprovođenje inspekcije i revizije nad:

1) direktnim i indirektnim korisnicima sredstava budžeta lokalne vlasti;

2) javnim preduzećima, osnovanim od strane lokalne vlasti, pravnim licima osnovanim od strane tih javnih preduzeća, odnosno pravnim licima nad kojima lokalna vlast ima direktnu ili indirektnu kontrolu nad više od 50% kapitala ili više od 50% glasova u upravnom odboru, kao i nad drugim pravnim licima u kojima lokalna javna sredstva čine više od 50% ukupnog prihoda.

Fukncije Budžetske inspekcije i revizije

Član 68.

Funkcije Budžetske inspekcije i revizije jesu:

1) provera primene zakona koja predstavlja naknadnu proveru korisnika budžetskih sredstava, organizacija, preduzeća, odnosno pravnih lica iz člana 67. st. 1. i 3. ovog zakona, u pogledu poštovanja pravila interne kontrole;

2) ocena sistema interne kontrole koja predstavlja ocenu adekvatnosti, uspešnosti i potpunosti interne kontrole;

3) kontrola primene zakona u oblasti materijalno-finansijskog poslovanja i namenskog i zakonitog korišćenja sredstava korisnika budžetskih sredstava, organizacija, preduzeća, odnosno pravnih lica iz člana 67. st. 1. i 3. ovog zakona;

4) revizija načina rada (performansi) koja predstavlja ocenu poslovanja i procesa u korisnicima budžetskih sredstava, organizacijama, preduzećima, odnosno pravnim licima iz člana 67. st. 1. i 3. ovog zakona, nad kojima se vrši revizija, uključujući i nefinansijske operacije, u cilju ocene ekonomičnosti, efikasnosti i uspešnosti organa i organizacija;

5) davanje saveta o implikacijama kontrole i revizije kada se uvode novi sistemi, procedure ili zadaci;

6) uspostavljanje saradnje sa eksternom revizijom;

7) vršenje ostalih zadataka neophodnih da bi se ostvarila sigurnost u pogledu funkcionisanja sistema interne kontrole.

Prava i dužnosti

Član 69.

Rad budžetske inspekcije je nezavisan. NJen rad, ovlašćenja, obeležja i dr. urediće se posebnim aktom Vlade, na predlog ministra. Ovim aktom urediće se i pravo na izjavljivanje žalbe protiv inspektora, odnosno revizora, u upravnom postupku.

Program rada budžetske inspekcije i revizije i njegove promene utvrđuje ministar.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana shodno se primenjuju na lokalnu službu za inspekciju i reviziju.

Ministar utvrđuje metodologiju i bliže uređuje način rada budžetske inspekcije i revizije.

Standardi u pogledu metodologije i načina rada iz stava 4. ovog člana primenjuju se i na lokalnu službu za inspekciju i reviziju.

Budžetska inspekcija i revizija obavlja kontrolu kvaliteta rada inspekcije i revizije iz stava 5. ovog člana, radi obezbeđenja jedinstvene primene postupka inspekcije i revizije na teritoriji Republike.

Lokalna služba za inspekciju i reviziju dostavlja dokumentaciju i izveštaj, na zahtev funkcionera koji rukovodi budžetskom inspekcijom i revizijom, radi ispunjenja uslova iz stava 6. ovog člana.

Budžetska inspekcija i revizija, kao i lokalna služba za inspekciju i reviziju imaju pristup svim podacima, dokumentima, izveštajima i informacijama potrebnim za obavljanje funkcija kod korisnika budžetskih sredstava, organizacije, preduzeća, odnosno pravnog lica iz člana 67. st. 1. i 3. ovog zakona, nad kojima se vrši inspekcija, odnosno revizija.

Budžetska inspekcija i revizija i lokalna služba za inspekciju i reviziju imaju na raspolaganju odgovarajuće resurse (osoblje, prostor i opremu), koji obezbeđuju vršenje njihovih funkcija.

U vršenju funkcija, budžetska inspekcija i revizija i lokalna služba za inspekciju i reviziju obavezni su da čuvaju tajnost službenih i poslovnih podataka.

Izveštavanje

Član 70.

Budžetska inspekcija i revizija dostavlja ministru izveštaj o izvršenoj inspekciji i reviziji sa nalazima, merama i odgovarajućim preporukama.

Budžetska inspekcija i revizija obezbeđuje zapisnik, izveštaj i preporuku korisniku budžetskih sredstava, organizaciji, preduzeću, odnosno pravnom licu iz člana 67. st. 1. i 3. ovog zakona, kod kojeg je vršena inspekcija, odnosno revizija.

Ministar dostavlja izveštaj iz stava 1. ovog člana Vladi koja ga podnosi Narodnoj skupštini, dva puta godišnje.

Na postupak lokalne službe za inspekciju i reviziju shodno se primenjuju odredbe st. 1. i 2. ovog člana.

Eksterna revizija

Član 71.

Završni račun budžeta Republike, budžeta lokalne vlasti i finansijskih planova organizacija obaveznog socijalnog osiguranja podležu eksternoj reviziji.

VII. POSLOVI BUDŽETA

Dužnosti i odgovornosti u vezi sa poslovima budžeta

Član 72.

Poslove budžeta obavlja Ministarstvo vršenjem sledećih funkcija:

- 1) u pripremi budžeta:
  - (1) koordiniše postupak pripreme budžeta;
  - (2) razrađuje smernice za pripremu budžeta;
  - (3) analizira zahteve za finansiranje direktnih korisnika budžetskih sredstava i predlaže iznose aroprijacija koji se unose u nacrt budžeta;

- (4) analizira finansijske planove organizacija obaveznog socijalnog osiguranja i budžete lokalnih vlasti i predlaže iznose transfera koji se unose u nacrt budžeta;
  - (5) priprema nacrt budžeta;
- 2) u izvršenju budžeta:
- (1) kontroliše plan izvršenja budžeta direktnih korisnika budžetskih sredstava, vrši eventualne korekcije i prosleđuje korigovani plan trezoru, radi izvršenja budžeta i upravljanja gotovinskim sredstvima;
  - (2) kontroliše preuzete obaveze radi utvrđivanja usklađenosti sa donetim budžetom, odobrava ih i prosleđuje odobrene preuzete obaveze trezoru, radi izvršenja budžeta;
  - (3) prati primanja i izdatke budžeta;
  - (4) daje preporuke direktnim korisnicima budžetskih sredstava, lokalnoj vlasti i organizacijama obaveznog socijalnog osiguranja po pitanjima budžeta.

VIII. TREZOR

Dužnosti i odgovornosti trezora

Član 73.

Poslove trezora obavlja Ministarstvo, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, vršenjem sledećih funkcija:

- 1) finansijsko planiranje, koje obuhvata:
  - (1) projekcije i praćenje priliva na konsolidovani račun trezora i zahteve za plaćanje rashoda, koji sadrže analizu:
    - gotovinskih tokova;
    - plana izvršenja budžeta;
    - servisiranja duga.
  - (2) definisanje tromesečnih, mesečnih i dnevnih kvota preuzetih obaveza i plaćanja;
- 2) upravljanje gotovinskim sredstvima, koje obuhvata:
  - (1) upravljanje konsolidovanim računom trezora na koji se uplaćuju sva primanja i iz kojeg se vrše sva plaćanja iz budžeta, koji se odnose na:

- otvaranje i kontrolu bankarskih računa i podračuna;
  - upravljanje bankarskim odnosima;
- (2) upravljanje likvidnošću;
  - (3) razradu postupaka za naplatu primanja preko bankarskog sistema;
  - (4) upravljanje finansijskim sredstvima;
- 3) kontrola rashoda, koja obuhvata upravljanje procesima odobravanja preuzimanja obaveza, proveru prijema dobara i usluga i odobravanje plaćanja na teret budžetskih sredstava;
- 4) upravljanje dugom, koje obuhvata:
- (1) upravljanje novim pregovorima i sporazumima o zajmovima;
  - (2) vođenje evidencije o dugovanjima;
  - (3) upravljanje prilivima po osnovu pozajmljivanja;
- 5) budžetsko računovodstvo i izveštavanje, koje obuhvata:
- (1) računovodstvene poslove za:
    - obradu plaćanja i evidentiranje primanja;
    - vođenje dnevnika, glavne knjige i odabranih pomoćnih knjiga za sva primanja i izdatke;
    - međunarodne donacije i druge vidove pomoći;
  - (2) finansijsko izveštavanje;
  - (3) računovodstvenu metodologiju, uključujući:
    - održavanje sistema klasifikacije;
    - propisivanje pravila budžetskog računovodstva;
    - propisivanje zahteva u pogledu internog i eksternog izveštavanja;
- 6) upravljanje finansijskim informacionim sistemom.

IDŽ. NOVČANE KAZNE

Novčane kazne za prekršaje

Član 74.

Novčanom kaznom od 2.000 do 20.000 dinara kazniće se odgovorno lice korisnika budžetskih sredstava, odgovorno lice u organizaciji obaveznog socijalnog osiguranja ili drugo odgovorno lice, za sledeće prekršaje:

1) ukoliko stvori obaveze ili na teret računa budžeta odobri plaćanje rashoda koji nije predviđen u budžetu;

2) ako ne poštuje odredbe čl. 19, 20, 22. i 23. ovog zakona u postupku pripreme i usvajanja budžeta;

3) ako predlog budžeta i završnog računa i izveštaji koji se dostavljaju Narodnoj skupštini, odnosno lokalnoj skupštini ne sadrže delove iz čl. 10. i 65. ovog zakona;

4) ako ne poštuje odredbe čl. 31-41, 50. i 51. ovog zakona u postupku izvršenja budžeta;

5) ako izvrši zaduživanje na način koji je u suprotnosti sa odredbama čl. 52-60. ovog zakona;

6) ako odloži naplatu dospelog potraživanja ili odobri naplatu u ratama potraživanja, bez prethodno dobijene saglasnosti Vlade, odnosno nadležnog izvršnog organa lokalne vlasti;

7) ako ne poštuje odredbe o računovodstvu i izveštavanju iz čl. 61-65. ovog zakona;

8) ako ne otkloni propuste na koje je ukazano u pismenom izveštaju interne kontrole, odnosno u nalazu budžetske inspekcije i revizije, ili ih ne ispravi blagovremeno (čl. 66. i 79).

Prekršajni postupak

Član 75.

Zahtev za pokretanje prekršajnog postupka iz člana 74. ovog zakona podnose interni kontrolori, budžetska inspekcija i revizija, lokalna služba za inspekciju i reviziju i druga lica ovlašćena za vršenje nadzora nad izvršenjem ovog zakona.

Prekršajni postupak iz stava 1. ovog člana vodi se u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju prekršaji.

DŽ. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prestanak važenja određenih zakona

Član 76.

Ako su odredbe drugih zakona koji važe na dan stupanja na snagu ovog zakona u suprotnosti sa ovim zakonom, primenjuju se odredbe ovog zakona.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, odredbe čl. 18-91. Zakona o javnim prihodima i javnim rashodima ("Službeni glasnik RS", br. 76/91, 41/92, 18/93, 22/93, 37/93, 67/93, 45/94, 42/98, 54/99 i 22/01), koje se odnose na lokalne vlasti, primenjuju se do isteka roka iz člana 78. stav 4. ovog zakona.

Rok za donošenje propisa

Član 77.

Propisi na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona biće doneti u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana, primenjivaće se propisi koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, u skladu sa ovlašćenjima sadržanim u ovom zakonu.

Prelazni period pre otvaranja konsolidovanog računa trezora

Član 78.

Ministar je ovlašćen da zatvori račune direktnih korisnika sredstava budžeta Republike i organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, otvorene kod organizacije za obavljanje poslova platnog prometa, na dan otvaranja konsolidovanog računa trezora, a najkasnije 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Sredstva preostala na računima direktnih korisnika budžetskih sredstava i organizacija obaveznog socijalnog osiguranja na dan zatvaranja računa, prenose se na konsolidovani račun trezora i biće raspoređena tim korisnicima, odnosno organizacijama.

Sredstva ostvarena po posebnim propisima ili iz drugih izvora, nakon zatvaranja računa direktnih korisnika budžetskih sredstava i organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, prenose se na konsolidovani račun trezora i biće raspoređena tim korisnicima, odnosno organizacijama, a ukupni iznosi tih sredstava posebno će se iskazati u završnom računu budžeta Republike, odnosno finansijskom planu organizacije obaveznog socijalnog osiguranja.

Lokalni organ uprave nadležan za finansije ovlašćen je da zatvori račune direktnih korisnika sredstava budžeta lokalne vlasti, otvorene kod organizacije za obavljanje poslova platnog prometa, na dan otvaranja konsolidovanog računa trezora lokalne vlasti, a najkasnije 24 meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odredbe st. 2. i 3. ovog člana shodno se primenjuju i na direktne korisnike sredstava budžeta lokalne vlasti.

Prelazni period u kojem se preduzimaju mere na osnovu nalaza Budžetske inspekcije i revizije

Član 79.

Do uspostavljanja sistema interne kontrole iz člana 66. ovog zakona kod direktnih i indirektnih korisnika budžetskih sredstava i organizacije obaveznog socijalnog osiguranja, ako se u postupku inspekcije i revizije utvrde nezakovitosti, Budžetska inspekcija i revizija putem rešenja naložice mere za njihovo otklanjanje i preduzimati druge zakonom utvrđene postupke.

Rešenje Budžetske inspekcije i revizije konačno je u upravnom postupku.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana shodno se primenjuju na lokalnu službu za inspekciju i reviziju.

Odredbe st. 1-3. ovog člana primenjuju se do ispunjenja uslova iz stava 1. ovog člana, a najkasnije do 31. decembra 2003. godine.

Privremeno imenovanje eksternih revizora

Član 80.

Do ustanovljavanja vrhovne eksterne revizorske institucije, Narodna skupština će odlučiti o angažovanju revizora sa odgovarajućim kvalifikacijama za obavljanje eksterne revizije završnog računa budžeta i organizacija za obavezno socijalno osiguranje.

Stupanje na snagu

Član 81.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".